

Những Lời Khai Thị Trí Huệ Trong Kinh Kim Cang

Chủ Đề 279: Pháp Do Đức Thế Tôn Thuyết, Không Cạn Chăng Sâu, Không Sâu Chăng Cạn

Chủ giảng: Pháp sư Tịnh Không

Thời gian: Tháng 05 năm 1995

Địa điểm: Cư Sĩ Lâm Phật Giáo Singapore

Trích lục từ: Báo cáo nghiên cứu Kim Cang Bát Nhã (Tập 021)

Chuyển ngữ: Tịch Minh

【Thế Tôn sở thuyết pháp, vô thiên phi thâm, vô thâm phi thiên.】

(Pháp do Đức Thế Tôn thuyết, không cạn chẳng sâu, không sâu chẳng cạn.)

Phía trước đã nói qua, pháp do Phật nói đều là từ trong Chân Như Bồn Tánh lưu xuất ra. Chân Như Bồn Tánh có cạn sâu hay không? Nếu như có cạn sâu thì nó chính là pháp sanh diệt, nó chính là pháp hữu vi. Nếu nó có cạn sâu, có lớn nhỏ, vậy chẳng phải là biến thành pháp hữu vi rồi sao? Không có! Chân Như Bồn Tánh không có lớn nhỏ, không có cạn sâu, cũng không có chân - vọng, cũng không có thiện - ác, cũng không có thị - phi, cái gì cũng đều không có.

Cho đến cũng không có tự - tha (ta - người). Chân Như Bồn Tánh của tôi, Chân Như Bồn Tánh của anh, cũng đều không có! Trong Chân Như Bồn Tánh không có của anh, của tôi, không có của phàm phu, của Phật, không hề có. “Tam thể nhất thiết Phật, cộng đồng nhất Pháp Thân” (Ba đời tất cả chư Phật, chung cùng một Pháp Thân), Chân Như Bồn Tánh là một. Hiện tượng này chúng ta cũng rất khó mà lý giải, cho nên Phật ở trên kinh dùng tỷ dụ để nói, đem Chân Như Bồn Tánh ví như biển cả, đem mỗi một người chúng ta, Tự tánh của mỗi một người chúng ta, ví như bọt nước ở trong biển cả vậy.

Trong biển cả nổi lên một cái bọt nước. Khi bọt nước ấy hình thành, thoát nhìn thì dường như mỗi cái bọt nước đều chẳng giống nhau. Khi ấy, [do mê lầm] mà sanh ra ý niệm: ‘Ta có Chân Như Bồn Tánh của Ta, người có Chân Như Bồn Tánh của Người’. Chính vì Ta có phân biệt, có chấp trước nên mới tạo thành ranh giới ngăn cách.

Cái ranh giới ấy là gì? Là do Ta chấp trước, là khi Ta khởi tâm phân biệt, chấp trước mà có.

Đến khi sự phân biệt chấp trước đều không còn nữa, thì cái bọt nước đó vỡ tan. Vỡ rồi thì sẽ ra sao? Nó hòa nhập thành toàn thể biển cả mênh mông! Lúc ấy, Ta còn tìm đâu ra cái ranh giới ngăn cách nữa?

Nhờ vậy mới thấu hiểu được đạo lý: Tự - Tha bất nhị (Ta và Người vốn chẳng phải hai).

Ở trong đây hiển thị ra một đạo lý. Phạm phu chúng ta khởi tâm động niệm, tại sao người thật sự có công phu họ lại biết? Chúng ta đọc ở trên kinh Vô Lượng Thọ thấy rằng, mỗi một người ở thế giới Tây Phương Cực Lạc đều biết, bạn khởi tâm động niệm họ đều biết. Đạo lý là gì? Vì cùng một Tự Tánh. Cho nên, chỉ cần là người đã kiến tánh, tuy bạn chưa kiến tánh, nhưng bạn khởi tâm động niệm thì người đã kiến tánh họ đều nhìn thấy, họ đều biết rõ cả rồi.

Hạng người thế tục thông thường chúng ta không hiểu rõ điều này, [thấy] người nào đó có thần thông, họ có Tha Tâm Thông, trong lòng người khác nghĩ gì họ đều biết, đó là Tha Tâm Thông. “Thông” là thông đạt vô ngại, không có chướng ngại nữa, khởi tâm động niệm của tất cả chúng sanh trong mười phương thế giới thấy đều biết hết. Nguyên nhân chính là do: Tánh Thể là một, một là Chân.

Từ trong cái “Một” ấy mà biến hiện ra rất nhiều; cũng giống như trong biển cả, biển cả biến hiện ra rất nhiều bọt nước. Nếu từ nơi bản thể của biển cả mà quan sát, thì tình hình của tất cả bọt nước làm sao mà nó không biết cho được? Nếu nói bạn là một cái bọt nước ở trong đó, bạn kiên cố chấp chặt cái bọt nước ấy là mình, vậy thì bạn sẽ không thấu hiểu được tình trạng bên ngoài. Đối với những sự thật chân tướng ở ngoài cái phạm vi chấp trước của bạn, thì bạn hoàn toàn không biết gì cả. Buông xuống chấp trước của bạn thì thấy đều biết hết, đều minh bạch cả rồi, chính là cái đạo lý như vậy.

Vì thế, tất cả pháp do Phật nói: “Vô thiên phi thâm, vô thâm phi thiên” (Không cạn chẳng sâu, không sâu chẳng cạn). Hai câu này hợp lại mà nói, chính là không có cạn sâu, như vậy mới tương ưng với Tự Tánh. Cho nên kinh Phật, người cạn cợt thì xem thấy rất cạn, người trình độ sâu thì xem thấy rất sâu, đạo lý chính là Chân Như Bồn Tánh vốn dĩ “như thị” (như vậy), vốn dĩ chính là cái đáng vẻ này. Đây là điều chúng ta nhất định phải biết.

Sau khi bạn biết rồi, bạn lại nghiên cứu kinh giáo, bạn sẽ sanh khởi tín tâm; sẽ không cho rằng Phật pháp quá sâu, trình độ của mình quá thấp, e rằng mình không làm được. Bạn còn chưa tiếp xúc mà trước tiên đã sanh khởi cảm giác tự ti, trước tiên đã không dám đảm đương, vậy thì còn cách nào nữa đâu? Phật pháp cùng với học thuật thế gian quyết định không giống nhau. Phật pháp là Tự Tánh, mỗi một người chúng ta đều có Chân Như Tự Tánh, đều có tâm thanh tịnh, đâu có lý nào mà không thể tiếp nhận!